

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

In pragul anului nou.

Suntem din nou la cumpăna vremii. Sub privirile fugare ale prezentului se îmbrățișează trecutul cu viitorul.

Nădejdi înfrigurate se itesc în lumina doririlor neastâmpărate și în nălucirea visurilor deșarte, opintindu-se să ne împânzească privirile în hotarele necunoscute ale noului an, ce se anunță cu severitatea oficialității. Dar moșneagul îmbrăcat în haine înmuate în sânge omenesc, în sânge de frate, strigă cu glas sinistru din groapa fără fund a lui Cronos, în care se prăvălește: «Nădejdi nebune! Voi n'aveți nici un căpătâi, afar' de celce vi-l aștern eu. Din inima mea crește razimul și tăria voastră...» Și *Sân Văsiu* cu bagheta lui de farmece, vrăjește, împotriva obiceiului, vedeniile anului ce se împătură, vedenii cu toate luminile și umbrele realității.

...In fața ochilor sufletești se face narecă o întindere fără hotar a unei împărății, sfâșiată de apele viorii, străvezii ca cristalul ale unui râu. Malul drept e învesmântat în *verdeață* tinăra ce te îmbie cu *loc de odihnă*, scaldată în lumina veșnicilor, până când malul stâng e învăluit în umbre mohorâte. De aici, de pe malul stâng se desprinde geamătul urilor neogoite, cari se aseamănă cu vuetul apelor învrăbite. Din apele râului vin glasuri învăluite în căldura rugăciunii: «*Spune-i mami să nu mai plângă...*» «*Îngrijiiți de văduva și orfanii mei...*» «*Rugați-vă pentru mine...*» Iar de dincolo de apele viorii coboară glasuri curățite de orice patimă, de orice ură,

cari se încheagă într'un puternic psalm, psalmul universal al *cinstei omenesti*: «*Noi, biruind moartea, ne-am făcut datoria...*»

Sunt ceteele înțeleștate în lupte păgâne și fără cruțare, cari aruncă neîncetat *vamă* multă și *dureroasă* în valurile râului, în *apele viorii* ale *morții*, de unde își trimit rugămintea din urmă: iar dincolo, pe malul drept, sunt nenumăratele jertfe ale renașterii prin nimicire, cari făcându-și datoria au biruit moartea. O, și câți frați de ai noștri au trebuit să biruiască moartea!

...Arătarea se schimbă. In fața noastră se înșirue sate și târguri, cu bătrâni gârboviți de sarcina vremii, cu femei în haine cernite, cu fețele îmbătrânite fără de vreme, cu bărbați schilavi și neputincioși *cuprinși toți de o îndârjită voință de a purta greutatea fără tânguire pentru țară și rege*.

...Și se înșirue biserici sărace, fără lumini aprinse, fără glas de mângăiere, fără farmecul alinător al rugăciunii, al slujbei sfinte și întăritoare. Slujitorii lor parte fugari, cu remușcări haine în suflet, parte îndepărtați cu puterea poruncii, tânjesc cu durerea chinuitoare în inimi. Asemenea și școalele! Stau și ele părăsite, în paragină, din pricina necredinței, iar ceteele de copii fără hrană, fără îngrijire, fără povăț, plâng și se cutremură de temerea zilei de mâne.

Păcatul greu al necredinței strigă în urma fugarilor, iar așezămintele: biserica și școala, gem sub povarnica ispășire a păcatelor străine cu veșnica întrebare pe fruntea lor: «*Pentru ce să ispășim noi atât de dureros păcatele altora. Noi legea și limba suntem*

osândite să purtăm ocară și pecetea umilirii de moarte. Căci se leagă zapise, cari o să nască multă jale și adâncă mahnire în sufletele celor rămași acasă, în sufletele vitejilor dela hotare și în sufletele copiilor și nepoților vitejilor, cari nu mai sunt.

...Și vedenia se schimbă din nou. Moșnegi și bărbați muncii de nevoi, femei și copii nevrăștnici plâng cu ochii pironiți pe zapisul cu pecetea țării care leagă voința. Desnădăjduirea din urmă strigă din fețele lor ofilite: Unde vom lucra noi astăzi, iar mâne vitejii cu copiii lor pentru a-și câștiga hrana trupului? In brazdă străină! Căci munca harnică și înțeleaptă nu mai are voie să-și cumpere fără îngăduire nici o falcă de pământ...

...«Dar bate miezul nopții în clopotul de-aramă». Moșneagul cu «haina murdărită de sânge» nu mai are putere cu toate vrăjile lui *Sân Văsiu*. «Noaptea neființei» îl înghite, rămânând numai visurile, doar și «noi suntem croiți din aceeași stofă ca și visurile noastre».

Și în lumina amăgitoare a visurilor răsar nădejdie din nou, rasar mai înviorate, mai pline de viață, să întâmpine anul nou. Toate doresc din adâncimile, din cari se înalță, ca anul nou să vină mână în mână cu *îngerul păcii*. El e doar cel mai plăcut, cel mai dorit tovarăș! Să vină să înstăpânească dragoste nouă între oamenii răsvăriți, să ferece lipsurile chinuitoare, să aline dureri și suferințe, să întărească, să înviorze inimile zdrobite și să ogoiască jalea din lume!

An nou! fii vestitor de dreptate cerească și de bunătate plină de iubire! Adu cinstita și spornica muncă a gliei strămoșești și adu leac de în-

dreptare pentru toate relele! Fă să se aprindă din nou luminile în bisericuțele noastre sărace, și ca luminile să îndrepteze credința și voința către poruncile Domnului; fă ca școalele noastre, astăzi amenințate cu părăgină să povățuiască iarăși ceteele de copii, să le învețe a cinsti și a iubi legea, limba și moșia părinților și moșilor!

An nou! fii vestitorul înfrățirii drepte și de dragoste între neamurile cari locuiesc această patrie iubită, cari astăzi înfrății prin fiorul morții, umăr la umăr, îi apără hotarele și avutul. Primejdia și chinurile i-au înfrățit, fă ca și pacea cu darurile ei să-i înfrățască cu legăturile sfinte ale dragostei curate și dreptății cerești!

An nou! adu aceste sfinte daruri și le răspândește cu dărnicie largă peste întreg pământul.

Iar durerea, chinurile și desnădejdea noastră prefă-le în genună de mântuire, în genună de renaștere, renaștere prin credință, renaștere prin lumină și renaștere prin muncă neobosită și conștientă!

Un mare discurs. Prim-ministrul englez *Lloyd George* a făcut în numele guvernului o declarație privitoare la scopurile de război ale Angliei. Ca formă, vorbirea șefului de cabinet se deosebește într-o câțiva de discursurile sale de până acum: *Lloyd George* nu mai stăruiește asupra desmembrării monarhiei austro-ungare, nici asupra detronării dinastiei din Germania. In esență însă, declarația sa cea mai nouă nu cuprinde nici un ofert discutabil în interesul păcii, de oarece de fapt Anglia nu renunță la vechile sale scopuri de război. Așa este judecat discursul dela Londra din partea cercurilor politice atât vieneze, cât și berlineze.

FOIȘOARA

Oaspele la Crăciun

A bătut la ușa noastră deodată cu colindătorii. I-am deschis, l-am îmbrățișat cu multă căldură, căci îl știam pe drum și știam, că vine de departe, din lumi necunoscute, din *Neființă*. Ne-am așezat la gura sobei și l-am lăsat să ne povestească multe de toate din lumea largă. Oaspele nostru are înfățișare plăcută, impunătoare chiar; e tinăr, plin de viață, sfătos la vorbă, cu nădejdi mari, idealist și spune, că e trimis din lumea nouă în numele *democrației*, adevă pentru ocrotirea celor desmoșteniți. Veți fi curioși, să știți, cum să numește? Nici, că se putea altcum: «*Gazeta Poporului*». Să ni-l trăiască Dumnezeu la mulți ani, în deplină sănătate.

Și acum după ce ne-am dat binețele, cum se cuvine între creștini, nu va fi cu supărare, dacă vom fixa aci unele observări, pe cari ni le-am însemnat după prima convorbire avută cu oaspele cel nou, în seara de Crăciun.

«Gazeta Poporului» a pornit la drum cu gândul curat: a se pune în serviciul poporului dela sate, adevă a țaranului român. Pornind din această concepție foarte sănătoasă, crede, că interesele țaranului ro-

mân numai așa le va putea servi cu credință, dacă se va pogori în cele mai de jos ale poporului și va scrie în graiu poporan, *cu orice preț!* Meșteșugul scrierii în graiul poporului nu e tocmai așa de ușor, după cum s'ar crede; au încercat mulți, dar foarte puțini au reușit. Nu-ți trebuie decât un pas — întocmai ca dela sublim la ridicol, — și din *poporan*, ajungi *vulgar*. Nu acela e scriitor poporan, care *copiază* graiul poporului pe dea'ntregul. Graiul poporului trebuie *plivit* cu multă îngrijire. Elementele vulgare trebuie eliminate, iar în schimb elementele aparținătoare limbii literare nu trebuie gonite cu ori-ce preț. A crește poporul nu înseamnă a te cobori făcându-te una cu el, ci a-l ridica treptat. A lua biciul pe umăr și a pocni din condeiu, ca din măciucă, înseamnă a nesocoti o *școală* prin care a trecut deja poporul român. «*Foia Poporului*» și «*Libertatea*» au arătat drumul, care duce la sufletul țaranului român; avem deci în urma noastră o școală; și cei-ce voesc să ajungă la aceeași țintă, trebuie să apuce pe calea bătătorită, care s'a dovedit a fi foarte netedă.

Și pentru ca să nu ni se poată zice că batem apa în piua, deoarece observările noastre de până aci se potrivesc la «Gazeta Poporului» tocmai pe tocmai, ca nuca în părete, iată dăm câteva exemple grăi-

toare. In articolul prim, sau de fond — cum se zice între gazetari, — în care se recomandă cetitorilor, se spune, între altele, că noul ziar va fi străjă neadormită la căpătâiul neamului românesc și nu va lăsa să se strecoare în viața publică românească nici o pornire contrară trecutului cinstit și stricăcioasă «viitorului de aur». Ca fie care «*gospodar*» să înțeleagă acest rost, iată cum îl fixează «G. P.»: Noi suntem, ca geamul(?) dela ferestre: vom lăsa să năvălească în odaie razele binefăcătoare de lumină și căldură ale culturii, și *vom pune zăvor greu de împotrivire duhoarei de mlaștină și hoit*, ce vrea să se strecoare prin geamuri!... *Duhotul* și necurătenia rămâne afară și se *trece*. Abstrăgând dela greșala gramaticală că după mai multe subiecte predicatul e în singular, nu-i așa, că rostul acestei făclii de veghe e foarte poetic exprimat? Fără să vrei, ți se strimbă nasul, când citești, astfel de fraze. Și să nu credeți, că țaranul român e lipsit de bun simț! Articolul program se încheie cu rugăciunea pe care o rostește preotul din ușa altarului la sf. liturgie: «*Darul Domnului nostru Isus Cristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Duhului sfânt să fie cu voi cu toți*»; o astfel de încheiere la un articol potpouri e cel puțin nepotrivită, ba jignitoare chiar.

Cele două mari grupări ale popoa-

relor beligerante în toată lumea sânt cunoscut sub numirile: *Tripa alianță*, acum puterile centrale, și *quadrupla înțelegere*, acum antanta. Pe scurt: se bate *Alianța* cu *Înțelegerea*. Asta o pricepe tot natul. N'menea nu va scrie însă «*puterile din mijloc*» și «*hodina armelor*»! Dacă puterile centrale sunt din mijloc, apoi puterile antantei de unde sunt? Și dacă armistițiul e sinonim cu «*hodina armelor*» apoi de ce «*hodină*» în loc de *odihnă*? Încă n'am auzit pe nici un țaran cântând la prohod: «*Hodinește Doamne pe robul tău*».

Punctul al 3-lea din propunerile bolșevicilor la tractările de pace din Brest-Litovsc e parcă anume formulat așa, ca să nu-l înțeleagă nici un țaran; și e păcatl lată-l: «*Grupurile naționale, cari înainte de război n'au fost neatărnate din punctul de vedere politic, li se dă puțința, să hotărească afacerea apartinerii lor la un stat sau la alt stat, sau neatărnării lor de stat printr'o punere la vot*»...

Această zicere stă pe picior de război nu numai cu înțelegerea, dar și cu gramatica. Pe românește se zice: «*grupurilor naționale ... li se dă puțința ...*», iar fraza întreagă am fi dat-o astfel: *Popoarelor mici, cari înainte de război n'au avut autonomie națională, li se dă voie să hotărească prin plebiscit, adevă prin votare generală: la care stat vreau să aparțină*

Ajutor preoției

Una dintre problemele ziarului nostru, dela începutul lui și până în zilele noastre de azi, a fost îmbunătățirea sorții preoților. N'a fost ocaziune dată, că noi cești dela acest ziar să nu pledăm, să nu ridicăm glasul, să nu vorbim, să nu cerem soarte mai bună, mai prielnică, mai dulce pe seama preoției.

Credința noastră a fost totdeauna, că va veni vreme mai prielnică și pentru biserica noastră, și pentru preoția noastră. În credința aceasta am fost tari, căci ea se bazează pe adevăr și pe dreptate, și ori cât de rea să fie lumea, ori cât de măștere să fie împrejurările, adevărul și dreptatea trebuie să învingă.

Și pas de pas s'a îmbunătățit și soarta preoției noastre.

Ne-am ferit ca de foc, de a legăna preoția noastră în speranțe prea mari, de a-i pune în vedere străluciri lumești sau îmbuibare.

Nu am făcut asemănare între preoția noastră și între preoția celorlalte confesiuni mai favorizate de soarte, ci totdeauna starea mai bună ce a urmat o am asemănat cu cea anterioară mai puțin favorabilă, ca îmbunătățirea făcută cu atât mai tare să iasă la iveală, să se poată mai bine observa.

Din capul locului am fost ca îmbunătățirea să se facă din mijloacele proprii bisericești, căci zice sfânta scriptură: cine slujește altarului, deta altar să se hrănească.

Cea mai naturală cale este, ca biserica însăși să îngrijască de soarta preoției.

Fiecare comună bisericească să îngrijască de soarta preotului său.

Este datorie de onoare, datorie de cinste, ca comuna bisericească să asigure preotului existența, o existență cinstită.

Această stare a fost totdeauna idealul nostru.

Preot calificat, harnic, muncitor, onest, independent, — subliniem cuvântul *independent*, — care dela altar trăiește, și numai pentru altar trăiește.

O biserică, care ea dela sine asigură o existență cinstită preotului său, o biserică, care ea susține școala sa, pe învățătorul său, și-l susține cinstit, o asemenea biserică are viață, o asemenea biserică are conducători independenți, o asemenea biserică umblă cu fruntea deschisă, căci trăiește dela sine și pentru sine.

Ca să avem asemenea biserici, ca să avem preoți în adevăr independenți pe întreaga scară ierarhică de sus până jos, preoți, cari servesc altarului, și cari dela altar se hrănesc, este și acuma terenul nostru de muncă.

Calea ni-a fost deschisă, calea ne stă și acuma deschisă.

Acesta este idealul nostru de biserică liberă și independentă, și el rămâne ca ideal spre a cărui realizare va trebui să năzuiască generațiunea viitoare.

Avem simptome despre plămădiri, cari pare-ni-se vor împinge lucrurile în spre realizarea acestui ideal.

Nu se măsură cu aceeași măsură pentru toți.

Celui ce are i se mai dă, și-i prisosește, iar celui ce n'are și ce i se pare că are, i se ia, după cum spune Mântuitorul la evanghelie, (Matei XXV 29). Așa în cele ale bisericii, așa în cele ale școlii.

Biserica în neajunsurile sale a reflectat la subvenționări dela puterea statului.

În timpul din urmă statul cu mână largă a dat ajutoare bisericilor, și din ajutoarele acestea s'a dat și bisericii noastre.

În legătură cu proiectele de lege despre dotațiunea bisericilor recipiate, în cari proiecte de biserică noastră n'a fost vorba, zierele din capitala țării noastre au lăudat în termeni elogioși pe unele biserici, cari după înțelesul de azi al patriotismului și-au făcut merite patriotice, și cari prin urmare au meritat să li se facă donațiuni din vistieria statului, și biserica noastră tot conform patriotismului de azi, a fost prezentată ca nevrednică de a fi hrănită dela masa comună a tuturor.

În lumina aceasta ne sunt prezentate lucrurile, că nu mai ajungem nici la fărâmiturile dela masa comună a statului, ci nevoiți suntem a auzi reproduse cuvintele Mântuitorului din evanghelie cu muierea cananeiancă, dela Matei XV, 26 și 27.

Și până când se vor îndrepta lucrurile și în direcțiunea aceasta spre bine, ne ocupăm la acest loc cu o nouă ordinațiune a domnului ministru reg. ung. de culte și instrucțiune publică în afacerea cu ajutorul de familie pe seama preoției.

Încă în vara acestui an a sosit dela domnul ministru o ordinațiune, în care se pune în vedere un ajutor de familie pe seama preoției.

Actele, cari s'au adunat dela preoție s'au trimis la domnul ministru și se așteaptă rezolvirea lor în calea sa.

În zilele acestea a sosit dela d-l ministru o nouă ordinațiune, în care se regulează darea de adaose pe seama preoției după prunci, și după ceilalți membri ai familiei.

În sensul acestei nouă ordinațiuni ministeriale preoția are să înainteze cerere în ordine pentru ajutor după prunci, și altă cerere după ceilalți membri ai familiei.

Încât cererile acestea se vor înainta la timp, ca să poată fi trimise la domnul ministru în termen de 3 luni dela data ordinațiunii din chestiune, care este de 20 Decembrie 1817, în acel caz ajutoarele adaose de familie se vor licuina cu începere din 1 Iulie 1917.

Normativul ministerial cu modalitatea facerii cererilor și cu reviziunea și înaintarea lor la domnul ministru, este următorul:

Articolul de lege IX din 1917. §. 14. despre sarcinile publice și despre alte treburi de ale statului în cele dintâi patru luni ale anului bugetar 1917/18, modificând articolul de lege XXXV din 1912 relative la adaosele de familie ale funcționarilor de stat, dela comitate și dela drumul de fier, respective unele dispozițiuni ale acelui articol, acelea le-a extins și asupra preoților, cari în sensul articolului de lege XIV din 1898, XIII din 1909 și XXXVIII din 1913 se bucură de congruă și de cuincuenal; mai departe le-a extins și asupra preoților cu calificatiune superioară, dacă au venit sub 3000 de coroane, asupra celor cu calificatiune inferioară cu venit sub 2200 de coroane, în fine și asupra capelanilor cu venit sub 1000 coroane, dacă într'altele au fost aplicați în mod normal.

În afacerea suplicelor relative la adaosele de familie ce compet, respective se pot încuviința pe baza acestor dispozițiuni în scopul stabilirii și al asigurării, se dispun următoarele:

§. 1. Preoții necălugări cu calificatiune superioară din parohiile organizate legal, dacă venitul anual curat fără întregirea dela stat nu trece peste 3000 de coroane, mai departe preoții necălugări cu calificatiune superioară din parohiile sistematizate legal, dacă venitul curat anual fără întregirea dela stat nu trece peste 2200 coroane, și în fine capelanii instituiți normal, dacă venitul anual curat fără întregirea dela stat nu trece peste suma de 1000 coroane, au să anunțe la autoritatea bisericească îndreptățirea la adaosele familiare după unul sau după mai mulți prunci (copii) susținând îndreptățirea cu documente justificatoare. (§. 14 art. IX 1917).

Anunțarea pretensiunii se face în scris sau verbal, și în sensul § 17 art. de lege XXXV din 1912 este liberă de timbru.

În anunț trebuie să se arete:

1. Numele preotului sau al capelanului respectiv, locul unde e aplicat, fiind a se indica dacă are congruă sau cuincuenal.

2. Numele pruncilor proprii legitimi sau legitimați, ai celor mășteri sub 24 de ani, indicând anul, luna, și ziua nașterii.

3. Dacă vreunul din acești prunci este așezat sau nu este așezat, și dacă da, cum e provăzut: este în serviciu privat, în vre-un institut, cu întreținere liberă, are bursă, este în vre-un internat gratuit, este elev la neguțatorie, la vre-o industrie sau artă, are ocupațiune de sine, este în serviciu militar, la marină sau la honvezi, e căsătorit sau nu. (Ordin. min. Nr. 4569/1912 M. E.)

4. Dacă respectivul n'are congruă sau cuincuenal, atunci este a se arăta, care e venitul anual din mijloacele bisericii.

(În sensul art. de lege IX din 1917 §. 14 ministrul poate da adaos personal și preoților și capelanilor, în cazul că studiile se continuă cu succes și după împlinirea anilor 24, pentru prunci, cari nu și-au putut termina studiile până la împlinirea anului 24 din cauza, că în urma mobilizării au făcut serviciu militar până la împlinirea anului 24, dar și acest interval numai până își va termina studiile).

§. 2. Autoritatea bisericească se va convinge pe calea organelor sale în modul cel mai potrivit despre aceea, că datele și împrejurările anunțate corespund realității și aceasta justifică (o întărește) cu subscrierea sa proprie și cu aplicarea sigilului pe suplica preotului respective a capelanului, sau în cazul anunțării verbale în protocolul, ce se va lua.

Autoritatea bisericească în afacerea aceasta în sensul art. de lege XXXV din 1912 §. 15 are răspundere materială.

Cu ocaziunea anunțării pretensiunii (îndreptățirii) pe lângă aceea, că i se comunică dispozițiunile art. de lege XXXV din 1912 §. 12 preotul sau capelanul trebuie făcut atent și la aceea, că în sensul art. de lege XXXV din 1912 §. 15, dacă obvin schimbări în starea familiară, sau în venitele din mijloacele bisericești, cari aduc cu sine sistarea adaosului întreg familiar ce l-au avut, ei au să facă la moment raport autorității bisericești, și că întrelăsarea de a anunța aceasta formează delict disciplinar.

§. 3. În cazul, când autoritatea bisericească nu află motivate din destul circumstanțele, cari îndreptătesc pretensiunea la adaose familiare, dispune întregirea suppletorie. Petițiunile astfel întregite le înaintază la ministerul reg. ung. de culte și instrucțiune publică.

§. 4. În afacerea cu stabilirea și asigurarea adaosului de familie decide ministerul reg. ung. de culte și instrucțiune publică.

În contra decisului ministerial, afară de petițiunile relative la adaosele, cari în sensul art. de lege XXXV din 1912 §. 9 le poate încuviința ministrul, se poate da recurs la judecătoria reg. ung. administrativă.

§. 5. În sensul art. de lege IX din 1917 punctele 5, 6 și 7, suplicile pentru adaosele familiare după membrii familiei, însoțite de documentele necesare justificative, sunt a se înainta la autoritatea bisericească.

Suplicile în scris sau verbale, cari în sensul art. de lege XXXV din 1912 §. 17 sunt scutite de timbru, trebuie să aibă datele următoare:

1. Numele, locuința suplicantului, mai departe împrejurarea, dacă are sau nu are congruă sau cuincuenal.

2. Starea familiară a suplicantului.

3. Numele, etatea și gradul de înrîndire a membrilor din familie, cari trăiesc din venitul suplicantului comun, în familie, și n'au venit propriu.

4. Să se indice cauza, din care suplicantele susține pe membrii familiei, precum și alte circumstanțe vrednice de considerat.

5. Să se indice referințele de avere ale suplicantului.

6. Să se arete, dacă suplicantul și-a anunțat pretensiunea la adaosul de familie pentru unul sau pentru mai mulți prunci.

7. Dacă preotul sau capelanul n'are congruă sau cuincuenal, să se arete de unde este, (ce proveniență are), venitul curat din isvoarele bisericii.

§. 6. Autoritatea bisericească supune examinării suplicile date în scris sau verbal pentru încuviințarea de adaose familiare pe seama membrilor din familie, și dacă nu află din destul justificate circumstanțele mai importante pentru stabilirea adaoselor de familie, dispune întregirea suppletorie.

După intrarea documentelor necesare suplicile fără privire la meritul părerii ce se va da, se vor înainta la ministerul reg. ung. de culte și instrucțiune publică.

Propunerea de a se încuviința cererea se poate face numai când suplicantele preot sau capelan susține cel puțin doi membri din familie, cari corespund rece-

în viitor. Pariez, că nu există țaran român, cetitor de gazete, care să nu înțeleagă această zicere. Terminologia politică trebuie numai tălmăcită, dar nici într'un caz nu-i iertat s'o schimonosim.

De încheiere încă una, care ilustrează în mod clasic tendința domnilor redactori de a se da în coate cu poporul, cu orice preț. În creațiunea poetică a poporului nostru se găsește o znoavă despre un țigan, care întors din cătănie nu se mai putea înțelege cu cei de acasă. Danciu și Mura cu multă dragoste și gingășie îl poșteau la mămăligă, dar el într'una refuza răstit: na mamaliga *polenta*. Vezi Doamne, venise din țara «pământezului» (Piemont). Fantazia poporului, pentru a reda țiganului graiul românesc, a născocit întâmplarea cu *grebla*. Și țiganul și-a venit în fire.

Znoava aceasta naivă este întreșesută în articolul de fond într'o variantă până acum ne mai auzită. Gazetele noastre cele mari sunt asemănate cu țiganul din poezie, adevă scriu o limbă românească neînțeleasă. Nu-i adevărat! Dar nu asta ne impoartă, ci felul cum e reprodusă znoava. Fiți cu luare aminte.

Un student se întoarce dela oraș la țară. Acuma reproduc:

«E vremea fânului, îi spune tatăl său, pune mâna pe *greblă* și hai la *cosit*, băiete!

Dar fiul nevoind să muncească, îi răspunde întâpat:

Sunt om învățat, tată, am uitat cuvintele voastre dela țară, ce-i aia *greblă*?

Băiatul *ieși din curte și călcă* din nebagare de seamă chiar *pe coada greblei*, care îl lovi în cap. El își aduse atunci aminte, se frecă la frunte și zise:

Care *tâmpit* a pus aici *grebla*? Uci-gă-l cruceal!»

Productele literaturii populare conțin multe naivități, dar nu sunt lipsite de farmec și de *rațiune*. Znoava reprodusă aci e un *non senz.* Căci nu se găsește pe rotogolul pământului țaran român, care să zică băiatului său «*pune mâna pe greblă și hai la cosit.*»

Țaranul care va pleca la *cosit* cu *grebla*, se face de răsul satului! Și apoi toți cece am văzut vreodată *grebla* știm, că această unealtă economică are o construcție foarte simplă, dar foarte ciudată. Ca să *te lovească cu coada preste cap*, trebuie s'o culci pe spate și s'o *calci pe colți*. Dacă vei călca-o pe *coadă* — cum se zice în znoava reprodusă, — *grebla*, în orice poziție ar fi, stă nemișcată, în veci! Așa se ard toți, cari să amestecă unde nu le fierbe oala, sau cum ar zice, d-l prof. în retragere Dimitrie Comșa, cari «*să bagă la cătane.*»

Domnilor redactori *neo-poporani*, adăpați-vă din izvorul cel limpede, ca *cristalul*

(nu «*cleștarul*» cum ziceți D-Voastră) al limbii românești, pe cari Vă rugăm, să n'o schilăviți.

«*Gazeta Poporului*», căreia îi dorim viață lungă și rodnică, credem, că ne va fi multumitoare pentru aceasta *perietură*, sau țăsălare, cum ar zice un democrat făcut, iar nu născut.

Radu Roată.

Scrisoare

De departe, de departe
Îți trimit, bătăiță, carte:
Va ști slova mea să spună,
Că n'am fost de voie bună,
Și că, bade bătășor,
Arde sufletu-mi de dor.

Știe fir de rosmarin,
Câtă jale port și chin,
Câtă jale, cât amar
Știe frunza de frăgar,
Și cât dor îți duc, bătăiță,
Știe fir de tămâiță.

Bătășor, de când te-ai dus
Floare n'pâr eu n'am mai pus;
Nici la gât n'am pus mărgelă
De amar și multă jale.

Simina Bran.

rințelor din acest 5, și dacă membrul de familie susținut de el:

1. trăiește în comun cu suplicantul, sau exclusiv pe spesele lui este susținut în un sanatoriu și n'are venit propriu;

2. este pruncul propriu sau mașter, legiuit sau legitimat al suplicantului și e trecut de 24 de ani;

3. este soția suplicantului, fratele sau sora, părintele sau moșul lui;

4. este fratele soției suplicantului sau soțul fratelui supl. cantului;

5. este părintele soției suplicantului;

6. este nepotul orfan fără părinți al suplicantului;

7. este pruncul orfan fără părinți al fratelui suplicantului sau al fratelui soției suplicantului;

8. dacă venitul din isvoarele bisericesti al preotului sau al capelanului nu trece peste 3000 de coroane. Venitul în bani în acel caz vine a se computa numai cu 70%.

Asupra suplicelor decide definitiv ministrul de culte și instrucție publică.

Adaosul de familie încuviințat după membri de familie, în sensul art. de lege XXXV din 1912 §. 10 alinea din urmă, se începe cu pătratul de an ce urmează după datul ordinațiunii ministeriale, prin care s'a încuviințat adaosul.

Pentru preoții, cari vor anunța îndreptarea la împărțirea cu adaos de familie în termen de 3 luni dela datul acestei ordinațiuni. Adaosul se va pune în curgere cu putere retroactivă din 1 Iulie 1917.

§. 7. Autoritățile bisericesti sunt pofite a se îngriji, ca dispozițiunile acestei ordinațiuni să se aducă la cunoștința preoțimii și a capelanilor, și să se pună în aplicare.

Fiind că normativul acesta atinge de aproape interesele preoțimii noastre, atragem atențiunea asupra lui.

M. V.

Umilirea bisericii noastre

Poate nici când n'am avut un «Crăciun» atât de posomorât ca anul acesta! Imprejurările grele cari asediază biserica, ne-au pus în situația mașteră de a petrece praznicul «Nașterii Domnului» lipsiți de căpetenia noastră bisericască. Excelența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Vasilie a putut fi în zilele acestea numai cu duhul îngrijorat printre noi. Interesele bisericii și ale instituțiilor noastre de cultură l-au reclamat în capitala țării, pentruca punându-și și sufletul pentru turma sa, să înlăture umilirea ce se pregătește pe seama bisericii și a clerului nostru.

Nu putem lăsa fără încreștere declarațiile secretarului de stat din ministerul cultelor și instrucției publice, *Toth János*, făcute în privința

eliminării bisericii noastre din șirul bisericilor, cari se vor împărtași în temeiul legii ce se va vota, de însemnate ajutoare din vistieria statului.

Ziarul de bulevard «*Az Est*» a adus zilele trecute, — n'știim din ce izvor, — știrea, că Excelența Sa, d-l *Toth János* ar fi mărșăluit Excelenței Sale, Mitropolitului nostru, că neluarea în seamă a bisericii noastre cu prilejul împărțirii ajutoarelor, s'a făcut pe motivul, că opinia publică ungurească ar fi atât de înversunată încâ împotriva românilor din pricina invaziei românilor din regat, încât eventuala ajutorare a bisericii românești ar fi primejduit votarea proiectului prezentat de șeful său. Făgăduiește însă, că după război se va reveni și se va complecta proiectul prezent prin un nou articol, care va fi chemat să reabiliteze și biserica gr.-or. rom. «*Az Est*» amintește și o altă declarație a secretarului de stat, declarație care implică germenii de desnădăjduire nouă, și din care reiese, că nici chiar Majestatea Sa, regele nostru apostolic Carol nu și-ar fi dat învoirea prealabilă la noul proiect de lege, în cazul că și biserica gr. or. română ar fi fost înșirată în rândul bisericilor cu drept la ajutoare materiale.

Intrebat de ziaristi asupra adevărității acestor declarații Excelența Sa, Mitropolitul Vasilie, li-a răspuns, că asupra convorbirii avute cu Excelența Sa secretarul de stat, locțiitorul ministrului Apponyi care e bolnav, nu face nici o declarație. Chemarea dânsului e să rezolve chestia și nu să o invenineze.

În fața acestor știri, strecurate în ziarele din capitală, secretarul de stat s'a simțit îndemnat, ca prin o declarație, dată sub pecetea numelui său, să dumirească opinia publică. În comunicatul acesta spune, că știrile aduse de ziarul «*Az Est*» nu acoper pe deplin realitatea. Nu înversunarea opiniei publice maghiare e cauza că nu s'a luat și biserica românească în șirul bisericilor ajutorate, și că nu a promis îndreptarea acestei întrelăsări după încheierea păcii, — aceasta nu stă în putința dânsului de a o face, — ci potrivit motivării proiectului de lege, biserica gr. or. română nu s'a luat în șirul bisericilor ajutorate din simpla cauză, că această biserică nu a dovedit nici când și nici astăzi chiar sărăcia și neputința credincioșilor de a suporta sarcinile împreunate cu susținerea bisericii și a instituțiilor ei.

Vom reveni.

Tratatul de pace dela Brest-Litovsc

— Deosebiri de păreri. — Sosirea lui Troțki. — Sfătuirile. —

Delegații puterilor centrale și ai Rusiei aveau să se întâlnească din nou în 4 Ianuarie la Brest-Litovsc pentru a continua în ziua următoare desbaterile asupra condițiilor de pace. Impuțerniciții statelor centrale au și plecat spre orașul din Polonia rusească, unde au sosit și trimișii *radei* din Ucraina. Rușii însă n'au venit, ci prin o depeșă trimisă delegaților noștri au făcut propunerea, ca tratativele de pace să se continue în orașul unei țări neutrale, și anume în *Stockholm*. Propunerea n'a fost primită din partea noastră. Delegația rusească, în considerare că trimișii puterilor centrale se aflau deja la Brest-Litovsc, a răspuns atunci, că va sosi și ea acolo împreună cu *Troțki*, comisarul de externe al poporului.

În cea dintâi ședință se va discuta asupra chestiunii, că în ce oraș să se continue sfătuirile asupra păcii. Guvernul german nu este învoit, ca tratativele să se urmeze în *Stockholm* sau *Kopenhaga*, căci acolo înțelegerea ar putea înrăuri în mod nefavorabil mersul sfătuirilor. Rușii dimpotrivă, cred că înțelegerea ar veni mai ușor la *Stockholm* sau *Kopenhaga*, sau în *Elveția*, în vederea unei păci generale.

Altă deosebire de păreri, între ruși și între delegații puterilor centrale, se ma-

nifestă cu privire la punctele 1 și 2 din contractul de pace prezentat din partea delegaților ruși. Punctele acestea se rapoartă la chestiunea: unde să aparțină teritoriile ocupate, și la felul cum are să se explice dreptul popoarelor de a dispune de sineși. Cu bunăvoință, și de o parte, și de alta, se vor deslega toate acestea incidente și deosebiri de vederi.

În 7 Ianuarie au sosit delegații ruși, cu *Troțki* la Brest-Litovsc. În ziua următoare *prezidenții* delegațiilor au ținut o consfătuire oraalabilă, la care au participat: secretarul de stat *Kühlmann*, ministru de externe contele *Czernin*, ministrul de justiție *Popov*, marele vizir *Talaat Pasa*, comisarul poporului pentru afaceri externe *Troțki*, și secretarul de stat ucraïean pentru comerț și industrie *Holubovici*. După desbaterea chestiunilor de programă și formă, s'a hotărât ținerea unei ședințe plenare în 9 Ianuarie la orele 11 înainte de amiază.

Biroul de corespondență ungar anunță din Brest-Litovsc în 10 Ianuarie: În ședința de astăzi dimineața delegația rusească s'a declarat gata să continue la Brest-Litovsc tratativele de pace.

Se crede cu siguranță că pacea se parată se face.

Mersul războiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 5 Ianuarie Frontul răsăritean: Armistițiu.

Frontul italian: Activitatea războinică s'a mărginit la foc de artilerie din când în când.

Budapesta, 6 Ianuarie. Frontul răsăritean. Armistițiu.

Frontul italian: Pe platoul dela Asiago, în teritorul munților Asolone, Tomba și Montello s'au desfășurat din vreme în vreme lupte de tunuri.

Budapesta, 7 Ianuarie. Frontul răsăritean: Armistițiu.

Frontul italian: Nici un eveniment deosebit.

Budapesta, 8 Ianuarie Frontul răsăritean: Armistițiu.

Frontul italian: Activitatea artileriei între Piave și Brenta a fost, cu întreruperi, vie.

Budapesta, 9 Ianuarie. Frontul răsăritean: Armistițiu.

Frontul italian: În urma împrejurărilor nefavorabile de perspectivă, activitatea războinică s'a restrâns la singuraticile loviri de focuri.

Budapesta, 10 Ian. Frontul răsăritean: Armistițiu.

Frontul italian: Spre vest dela Asiago am respins un atac dușman.

Șeful statului major.

Raportul statului nostru german:

Berlin, 5 Ianuarie. (Marele cartier general). Frontul de vest: În Flandra la ost de Ypern, în unele sectoare dintre Carpe și Somme, precum și în regiunea dela Avécourt și St. Mihiel, s'au desvoltat din timp în timp lupte vii de focuri. Pe restul frontului activitatea artileriei s'a restrâns la foc de neliniștire. Spre ost de Bullecourt, într'o recunoaștere forțată și deplin reușită am prins un număr mai mare de englezi.

Frontul răsăritean: Nimic nou.

Frontul macedonean: Nici o luptă de importanță.

Frontul italian: Intre Montello și Brenta, în mod transitor, foc viu de artilerie.

Berlin, 6 Ianuarie. (Marele cartier general). Frontul de vest: Activitate de focuri puțină, în mod trecător s'a potențat pe unele locuri ale frontului în legătură cu lupte de recunoaștere. Înaintări franceze în Champagne le-am respins în luptă de aproape. La Jouvincourt, și la nordost de Avécourt, întreprinderi executate după pregătire de focuri, precum o pătrundere surprinzătoare în liniile dușmane la vest de Bâconvaux, au avut de rezultat numeroși prizonieri și o pradă de câteva mitraliere. În pădurea dela Ailly francezii au încercat de două ori în zadar să străbată în șanțurile noastre.

În 4 și 5 Ianuarie, în luptă aeriană, am împușcat de pe pământ 15 aeroplane și patru baloane captive.

Frontul de ost: Nimic nou.

Frontul macedonean: Situație neschimbată.

Frontul italian: Pe ambele maluri ale Brentei, pe teritorul dela Tomba și la Montello din când în când luptă de artilerie.

Ludendorff.

Cronică școlară.

În atențiunea învățătorilor. Ministrul de honvezi a impuțernicit în temeiul ordonanței Nr. 26188 E. 4. organele administrative să acorde concesiune de așteptare (bevárás engedély) tuturor celor ce au cerut până la termenul de 25 Oct. 1917 prelungirea concediului ori absolvarea dela serviciul militar activ, dar rezoluțiune nu au primit încă.

În atențiunea tuturor susținătorilor de școale:

În conformitate cu ordonanța ministerială Nr. 205.203/1917 se atrage atențiunea organelor noastre parohiale să iee toate măsurile de lipsă pentru acvirarea lemnelor de trebuință pe seama școlii, ca nu cumva să fie nevoie să stagneze învățământul din pricina lipsei de lemne.

În vederea împrejurărilor grele, cu cari trebuie să lupte și școala, ministrul dispune prelungirea feriiilor cu 14 zile.

Situația politică.

Programul înaintat de premierul Wekerle Majestateii Sale regelui, pentru aprobare prealabilă întâmpină, pe semne, mai greutăți prăvălitate de cercurile cu lucrătoare austriace. Aprobarea prealabilă și astăzi lipsește, fiindcă M. Sa are nedumeriri în privința chestiilor militare, atinse în noul program ce va servi ca bază de lucrare a partidului de guvernare, pentru a cărui înființare se cheltuiesc multe energii.

Imprejurarea aceasta a dat naștere la multe neîncrederi în partidele cari astăzi sprijinesc guvernul. Ele își scot temerile lor specifice unul față de altul, și chiar și în sinul unui și aceluiaș partid sunt divergențe de vederi.

Sunt presemnele descompunerii, ceea ce zice Világ, convine de minune premierului Wekerle, fiindcă în cazul unei destrămări ar căuta să-și compună un alt cabinet și își va încheia partidul de operație.

Criza de guvern o prevesteste renunțarea la fotoliu a contelui Ioan Hadik, ministrul alimentației publice. Faptul acesta

a aruncat valuri puternice în viața politică maghiară. Ministrii s'au întrunit în consiliu pentru a face demersurile de lipsă în scopul înlăturării unei crize generale.

Premierul a fost incredințat să se prezinte de urgență în fața regelui pentru a-i comunica părerea cabinetului ungar.

Și istețului premier i-a și succes să înlăture criza deocamdată. Regele a împuternicit pe Wekerle să incredințeze și pe mai departe pe contele Hadik cu prevederea agendelor aparținătoare ministerului de alimentație publică.

Din Viena premierul a plecat la Berlin pentru a rezolvi în înțelegere cu cercurile conducătoare germane unele chestiuni de natură economică. La întoarcere se va abate din nou pe la Viena, în scopul asigurării aprobării pe seama programului său.

Se pare că temelile acestui guvern se clatină, ceea ce reiese și din telegrama contelei Tisza trimisă din prilejul anului nou partidului său: Pășesc în pragul anului nou cu convingerea, că patria noastră are lipsă mai mult decât ori când de partidul nostru.

Suveranul salută armata de anul nou.

Maiestatea Sa Monarhul Carol a dat în 1 Ianuarie 1918 următorul autograf:

Iubite general de infanterie baron Arz! În numele armatelor mele din campanie și a flotei mi-ai exprimat Mie și Maiestății Sale Impărătesei și Reginei, cu prilejul schimbării anului, călduroase doriri de bine. Cu gândul la faptele mărețe, îndeplinite de puterea mea armată, îți mulțumesc Domniei Tale, iubite general de infanterie baron Arz, în care mi-am pus încrederea deplină și temeinică; din adâncul inimii mulțumesc tuturor conducătorilor și soldaților, cari în împlinirea cu credință a datoriei au săvârșit lucruri mari, au biruit cele mai grele osteneți și încordări, și cu ajutorul îndurător al lui Dumnezeu au obținut astfel de rezultate, care ne-au adus mai aproape de sfârșitul norocos al luptelor înfocate ce durează de ani. Toți bravii mei războinici sânt de bună seamă încredințați de simțirile mele calde părintești, ce le port pentru dânsii, cât de mult mă bucură faptele lor vitejești, și câtă durere simțesc la suferințele și ostenețile lor. Eu și Impărăteasa și Regina cerem cu umilință dela Atotputernicul să-i împărtășească pe toți, în anul ce vine și în cealaltă viitor, de binecuvântarea sa bogată. Să steie cu toții plini de încredere alături mea și — fiecare la locul său — să lucreze împreună cu mine la terminarea norocoasă a războiului ce ni s'a impus, și la întărirea și dezvoltarea priincioasă a iubitei patrii. Trimit tuturor bravilor mei războinici cea mai caldă urare de anul nou.

.... 1 Ianuarie 1918.

Carol m. p.

Proiectul legii dreptului electoral

II.

Numărul întreg al bărbaților alegători ar fi 3.695.000, ear mai târziu — fără cei decorați cu crucea Carol — va fi de 3.152.000. Adaogând numărul femeilor alegătoare de 260.033, totalul alegătorilor va fi de 3.412.033, sau cu cei decorați 3.855.033.

Alegători de limbă maghiară sânt 62.7 la sută. Procentul acesta este mai mare decât cel după legea electorală din 1874 și 1913.

Germani alegători sânt 12,2, slovaci 9,6, Români 9,3, ruteni 1,2, croați 1,1, sârbi 2,5, celelalte naționalități 1,4 la sută.

Cu raport la listele electorale și la rectificarea lor, se institue un comitet central, în care va fi reprezentată și minoritatea, împreună cu mai mulți magistrați.

Listele electorale au să fie pregătite în comune. În fiecare an se compune o listă a bărbaților, cari plătesc dare directă de cel puțin zece coroane. Consiliul comunal poartă evidență despre bărbații cu titluri militare pentru a fi alegători. Camerele de meserii fac listele celor ce profesază o meserie sau negustorie pe temeiul licenței sau a unui certificat. Administrația casnelor de ajutor pentru bolnavi compun lista tuturor bărbaților înscrși, dacă au vârsta prevăzută pentru a avea dreptul electoral. Toate listele se înaintează până la 31 Ianuarie notarului (comunal sau cercual) sau magistratului.

Bărbatul, care a împlinit etatea de 24 de ani, este îndatorat sub pedeapsă a introduce până în 10 Ianuarie, în formularul ce i se prezintă, datele privitoare la dreptul său de vot. Comisiunea de înscriere poate să cheme înaintea ei persoane, despre care nu are dovezi că știu ceti și

scrie. Dacă cineva nu este luat în lista electorală, comisia de înscriere este obligată să arate motivul excluderii.

Votarea va fi secretă în cercurile electorale compuse din oraș cu magistrat și în cercurile electorale, ce se vor arăta în noua lege a împărțirii cercurilor de alegere.

În scop de-a asigura curățenia și cursul liniștit la alegeri, se introduc unele înouiri. Se oprește sub pedeapsă arborarea sau întrebuințarea publică a steagurilor, precum și transportarea alegătorilor la locurile de alegere, sau de acolo acasă. Nu se mai permite nici cinstirea alegătorilor cu băutură și mâncare, admisă până acum în anumite condiții.

Proiectul se îngrijește, ca alegătorii cercurilor electorale, alcătuite din mai multe comune, să fie duși la locul de alegere și îndărât prin mijlocirea întreprinderilor de căi ferate și navigație, sau prin alte mijloace de comunicație, pe lângă rebo-nificare din partea statului.

Sub pedeapsă de arest și amendă se interzice vânzarea sau împărțirea de băuturi spirituoase în cercul electoral, începând dela 6 ore seara din ziua înainte de alegere până la sfârșitul procedurii de alegere.

Funcționarul public poate să fie candidatul la alegeri. Dacă este ales deputat, și dacă funcțiunea sa e incompatibilă cu cea de deputat, funcționarul având anii de serviciu necesar se trece la penzie, sau primește recompensă definitivă.

Incunoștiințare

Calendarul arhidiecezan cu șematism s'a epuizat. Rugăm a ni se face comanda numai pentru Calendar fără șematism.

Librăria arhidiecezană.

Nou abonament

începând din 1 Ianuarie v. 1918 cu prețurile următoare:

pe un an 24 coroane,
pe șase luni 12 coroane,
pe trei luni 6 coroane.

Rugăm pe stimații noștri abonați, să binevoiască a-și renoi din vreme abonamentul, stăruind pentru lățirea foaiei și în cercurile cunoscuților lor.

Abonamentele se fac prin mandat postal. Numele abonatului, locuința, precum și posta ultimă, să se scrie corect și legibil, ca cu imanuarea foaiei să nu se poată face greșeli la postă. Abonamentele se trimit Administrației foaiei «Telegraful Român» în Sibiu (Nagyszeben), strada Măcelarilor 45.

Administrația.

NOUTĂȚI

Anul nou. Mulțumirea și liniștea păcii să fie darul anului 1918 pentru toți cititorii noștri.

La anul și la mulți ani!

Din redacție. Numărul viitor al ziarului nostru apare Joi în 4/17 Ianuarie 1918.

Știre personală. Înalt Prea Sfinția Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Vasile Mangra a sosit cu trenul de Joi seara acasă la reședința sa.

Sărbătoarea Nașterii Domnului. În ziua primă de Crăciun a slujit sfânta liturgie în catedrala din Sibiu I. P. C. Sa, Părintele Arhimandrit Dr. Eusebiu R. Roșca, director al seminarului Andreian, cu asistența asesorului consistorial Mateiu Voileanu, a protopopului Dr. Ioan Stroia, a directorului școlii civ. Dr. Vasile Bologna, și a diaconilor Dr. O. Gostea și Dr. Gh. Comșa. Pastorală I. P. Sfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Vasile Mangra, publicată în numărul trecut al ziarului nostru, a citit-o Dr. V. Bologna.

În a doua zi de Crăciun a slujit părintele protopop Dr. Ioan Stroia

și diaconul Dr. Gh. Comșa. În ambele zile a cântat la sf. liturghie corul seminarial.

Frigul. Zilele săptămânii trecute am avut eară frig mai aspru în toată țara. Sub grad zero, cu 9—14 grade, a scăzut temperatura în Budapesta, Orade, Seghedin, Cluj și alte locuri. În Viena a urmat, după ger, ninsoare care a împiedecat comunicația în mare măsură. Ninsori și vijelii se anunță și din Spania. În Statele unite americane gerul este de 25—36 grade. — În zilele din urmă frigul, la noi, a slăbit și după o lungă secetă a sosit în sfârșit și zăpada.

Alegere de preot în Orăștie. În 30 Decembrie s'a îndeplinit alegerea de preot în Orăștie sub conducerea protopresbiterului Vasile Domșa. Dintre doi concurenți sinodul parohial a ales cu totalitatea voturilor pe preotul campestru Victor Păcurariu din Ghelar.

Posturi vacante. Se publică concurs pentru ocuparea posturilor de vicecomite, și de protonotar al comitatului Sibiu, precum și pentru ocuparea posturilor, care eventual vor fi vacante prin ocuparea postului de protonotar. Petițiile se adresează către comitele suprem și comes al sașilor, și se înaintează până în 25 Ianuarie 1918 la vicecomitele din comitatul Sibiului.

† Felician Tripon, student în cl. VII-a gimn., fiul dlui avocat și director de bancă Dr. Gabriel Tripon din Bistrița, a încetat din viață în 2 Ianuarie 1918, în vârstă de 16 ani. Rămășițele pământești ale decedatului s'au așezat spre vecinică odihnă, dela casa părintească, în cimitierul profesional gr.-cat. din Bistrița, Vineri în 4 Ianuarie 1918 la 2 ore p. m. Odihnească în pace!

Din Caransebeș. Viceprezidentul Comunității de avere, dl Pavel Magdescu, este incredințat provizor cu conducerea afacerilor instituției bănețene. Un fond cu numirea «Fondul Patriei Drăgălina», de trei mii de coroane, înființat în memoria regretatului prezident, va servi, ca din procentele sale să se dea ajutor unui ucenic din familie de grănițeri.

Binevoitoare contribuiri. Pentru sanatoriu de tuberculoși, plănuit a se înființa din partea Casei de asigurare a muncitorilor din cercul sibian, au contribuit în intervalul dela 28 Dec. 1917 până în 3 Ian. 1918: Iohann Kraus și Comp., Hosman, 56 coroane, Wilhelm Roth, Apoldul de jos, 20 cor., 1% contribuiri de bunăvoie 19 cor. 52 fil. Se exprimă mulțumiri din partea direcțiunii. Contribuiri se primesc la Cassa de asigurare, în piața Zeughof Nr. 5 și 6.

O recomandare. Colegiul profesoral dela facultatea filosofică a universității din Constantinopol a hotărât, să propună pe Lenin pentru a i se acorda premiul Nobel al păcii.

Biblia este scriere de — agitare. V este interesantă: Un misionar englez, care a răspândit între soldații unei tabere mai multe învățăturii biblice, unde se spune că trebuie să iubim și pe dușmani, a fost osândit cu arest de patru luni, din motivul răspândirii de scrieri agitatorice.

† Aurora Vulcu, fiica dlui Maxim Vulcu din Pianul de sus, a adormit în Domnul în 4 Ianuarie, în etate de 7 ani. Rămășițele pământești ale defunctei s'au așezat spre vecinică odihnă Duminecă în 6 Ianuarie 1918 la ora 1 p. m. în cimitierul ort. rom. din Pianul de sus. Odihnească în pace!

Ziare. Suntem bucuroși de a putea vesti că deodată cu colindătorii a bătut la ușile cărturarilor noștri dela sate un oaspete nou, «Gazeta Poporului». Ea e chemată la ființă și îngrijită de catihetul Dr. Ioan Broșu și e menită pentru orientarea politică și îndrumarea culturală a poporului și credem că răspunde la o trebuință simțită.

Condeiele profesorilor Dr. S. Dragomir și Dr. N. Bălan îi asigură după părerea noastră un sprijin puternic și folositor.

Povățuită de interesele poporului și insuflată de duhul bisericei ea va putea aduce servicii reale neamului și instituțiilor de cultură. În nădejdea aceasta îi dorim viață lungă și spornică. Noul ziar apare la Sibiu odată pe săptămână și costă 15 cor. pe an.

— La Kissebes apare începând cu anul 1918 «Casa Domnului», redactată și editată de parohul Septimiu Popa. Ținta

acestei reviste e deslegarea problemelor de tipic ale bisericii orientale.

— La Caransebeș pelângă Diecezană, organ oficial, se mai înființează ni se spune, o revistă religioasă-turală cu numele «Viitorul». Așteptă să-și facă prezența.

— În Sibiu se fac demersuri reînvia Foia Poporului, ziarul politic oficial de ieri.

Și apoi să te tânguiești că nu-i în și că războiul desființează?!

La darurile de Crăciun ale săra Reuniunii noastre au binevoit a mai da Alexandru Lebu, mare proprietar, 20 Constantin Roșca, cursur consist, 1 banca «Lumina», 15 cor., Ioan He viceprezident al sedrii orfanale, în moria iubitului său fiu Octavian, 20 funcționarii băncii «Lumina»: Maria S tion, Eleonora Banciu, Marioara G cassieră, câte 2 cor., și Aurel Moru șef contabil 5 cor., Maria Miclăuș, 2 Victor Papiu, funar (Alba-Iulia), 40 Timotei Popovici, prof. semin., 2 cor., Lucian Borcia, avocat, 5 cor., Dr. Beu, medic, 10 cor. și Lucian Alexan măestru cismar, 2 părechi ghete ne pentru 2 ucenici, în preț de 360 cor. Pentru prinos exprimă sincere mulțumite: Torășianu, prezidentul Reuniunii mes așilor sibieni.

Teatru cinematograf. Sâmbătă în Ianuarie se reprezintă la Apollo, în Str Schewis, drama Soartea minerului, 1 acte; Intrarea domnitorului nostru în Görz, tablou de actualitate; Rămă pe șampanie, comedie în 3 acte. Dumin și Lună, în 13 și 14 Ianuarie: Agnes W mare dramă.

Poșta redacției.

Domnului C. Iencică în P. În numărul tor. Așteptăm continuarea.

Domnului B. în S. Am văzut. Foia Blaj l-a «reprodus» dela noi. Moravurile s nu-i vorbă, cam ... sălbatice în presa române

Nr. 570/1917 Prot. (290) 3—

Concurs repetit.

În sensul ordinului Preavenerat Consistorului arhidiecezan dela 31 Octovrie a. c. Nr. 8298 Bis. pentru întregi vacantei parohii de cl. III. Să sauș, pro presbiteratul Agnitei, se publică concu cu termen de 30 de zile dela prima pu care în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele statorite coala B. pentru întregirea venitelor dela S

Cererile de concurs, înzestrate cu cumentele necesare, să se înainteze scrisului în termenul sus indicat.

Concurenții, după prealabila încuvițare a protopresbiterului tractual, să se p zente în vre-o Duminecă sau sărbător în biserica din parohie spre a cânta și p dica, eventual a și celebra.

Agnita, în 28 Noemvrie 1917.

Joachim Muntean
protopop.

Practicanti.

Sub condiții favorabile se primesc practicanti doi tineri absolvenți 3 sau 4 clase medii la firma:

Ioan Comșa & Fi
(291) 3—3
Szellistye, com. Szeben

De vânzare

se află Costume puțin purtate; jachete de catifea (plüsch), una ne gră, alta cafenie, vatate; precum câteva bluze, ghete și alte lucruri, Sibiu, Piața mare Nr. 6, etajul II, la

1—3 (292) Fernengel.

Lecții private.

Având practică de mulți ani în institute, predau lecții de limba germană franceză și română.

Dr. Matilda Spech
1—2 (293)
Kleiner Ring Nr. 26, I.